

«Къабарты-Малкъар Республиканы илмуусу сыйлы къулулукчусу» деген сыйлы атны беруину юсюнден

Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны УКАЗЫ
Кѣп жылланы бет жазыуны урунганды. Къабарты-Малкъар Республикагъа профессионал кадрланы хазырлауа салгъан къыйлыны ючюн **Александр Васильевич ПОНДЕЛКОВХА** - «РФ-ни Президентинде халкъ молкюню ючюн кырал службаны российа академиясы» федеральный кырал билим беруу уржуденинни Юг-Россейли окъуу-бѣлмюню кырал власть органланы эм окъуу уржуденинланы ишлери жангы бла директору орынбарына «Къабарты-Малкъар Республиканы илмуусу сыйлы къулулукчусу» деген сыйлы атны атаргъа.

Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысы Арсен КАНОКОВ
Налчык шахар, 2012 жылда, 16-чы августда, №115-УГ

«Къабарты-Малкъар Республиканы сыйлы артисти» деген сыйлы атны беруину юсюнден

Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны УКАЗЫ
Театр искусствону айнытууа салгъан къыйлыны ючюн **КАГРАМАНН Станислав Артемовиче** - «М.Горький арти оу драма театр» культураны къырал уржуденинни ишлери «Къабарты-Малкъар Республиканы сыйлы артисти» деген сыйлы атны бериге.

Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысы Арсен КАНОКОВ
Налчык шахар, 2012 жылда, 16-чы августда, №116-УГ

Къабарты-Малкъар Республикасы

Кыйын болумгъа тюшгенлеге - миллион сом

КъМР-ни Правительствоу жыйылуунда республиканы Башчысы Арсен Каноконун «Къабарты-Малкъар Республикасы» деген сыйлы атны бериге ону этгенди.
Быллай болушукъ оналтаны августда Бахсан эм Терк районда улуу жег уруп, буз жаугандан сора къыйналгъан кюлайлары аз болгъан 65 адамга эттиледи. Бу мурат бла республиканы бюджетинден 975 миңг сом бѣлгюленгенди, аланы хар бирине онбешир минг сом берилиди.

Културга жангы бла совет къуралганды

КъМР-ни Правительствоу кезуло жыйылуунда анда Културга жангы бла совет къурау юсюнден ону этлгенди. Аны баш муратлары - республиканы Башчысын бу сферада болум бла шагъ-ырейлендириудю, аны бла чыгармачылыкъ союзнаны, организацияларны, интеллигентни келечилерини араларында байлауулакъланы тохтатурууду, културга эм окъуусуо жангы бла къырал политиканы бардырууда магъаналы сорупла бла байламлы рекомендацияла хазырлауу.
Советни аллында, инсанга чыгармачылыкъ, маданият, ниет жангы бла да айнытырча онгла къурауырга борч салында. Андан сора да, бу орган маданият, окъуусуо эм

Магъаналы интервью
Бэлла АБАЗОВА. КъМР-ни Башчысыны бла Правительствоу пресс-службасы.

Субсидияла кимлеге эм не ючюн берилдиле

Бизни корреспондентибиз Элбрус району Урунуу эм социальный айнтыу управленисны жашуу журт субсидияла алырга документле хазырлагъан къауумуну башчысы Тиллан Руслан бла ол темагъа ушакъ этгенди.

- Руслан Рамазанов, районда жашагъандалы алыкъа барыса да биле болмаза бир къауум ишле къырал субсидияла бергенин. Кимле алырга болукъду аламы?
- Россия Федерацияны Жашуу журт кодексин 159-чу статьясына РФ-ни Правительствоу 2005 жылны декабрь айында бергени бла къабал этген жорукълагъа тийишлиликле берилдиле субсидияла, алкыны кюлайлары къаруусуз болгъан кесегине жашуу журтлагъа эм коммуналный жумушлагъа аха тѣвер ючюн. Ол заманда уа жашуу электе болукъ аханы бек аз ѳлгюми, ююрге кылай бир факда тюшени, лыгалаза оге алыны, завление келген ючюн тебиреп алты айны ичинде тийишли ону этледи.
Жашуу этреге болукъ аханы бек аз ѳлгюми бусгъа аха кылай бирди?

Ахыры 2-чи бетдеди.

КъМР-ни Башчысы

Олимпиада оюнланы призёрларына - эки отоулу фатарла

Правительствоу ююнде КъМР-ни Башчысы Арсен Канокон Лондонда XXX-чу Олимпиадада оюналгъа баргъан гѣвѣдлерибизни - эркин эм грек-рим тутушуу бла корештенге - Заур Курамгомедов, Билал Махов эм Анзор Уришев бла тюбешгенди.

Арсен Баширович Россейни Президент Владимир Путин Къабарты-Малкъарны жамуаттын бизни спортчуларыны бызыны жетишмилери бла жорегинден алгышлагъанын билдиргенди. «Мен Север Кавказы республикаларыны келечилери, ол санда Къабарты-Малкъардан да, майдалланы санын кѣбейттиге улуу къошумчулукъ этгендерин айтхана. Жарсыгъа, этген умутларыбыз хар заманда да толуп къалмайдыла, болса да тоңлолпоу кыларгъа жарамайды. Алда этхта кѣп эришуле болукъдула, алда да атыгъыны айтаргъарсыз деп шыдабыз.

Быллай бийик даражалы эришуледе бизни республиканы атындан къытайшан спортчула жылдан жылгъа кѣбейе баргъанлары уа бек къуандырады. Ала эки регионго келечилери болгъанлары уа артыкъ магъаналы тойдолдо. Ол Север Кавказы халкларыни бирдикдирге болушанына ийнанаман», - дегенди. КъМР-ни спорт, туризм эм куроорта

Тюбешлу

Билал МАХОВ:

Алда хорламла дагыда кѣп болукъдула

XXX-чу Олимпиадада оюнланы призѣру Билал Махов эришуледе алычланы санына нек болалмагъаныны сылтауларыны юсюнден айтханды. Ол олмада Россейни грек-рим тутушундан жаш тѣпо жыйымдыкъ командасыны тренери Анзор Темботов бу кюянде Басманна ююнде журналистле бла тюбешгенди.

Биринчиден, Билал эришуледе кючюню ораза туттаны ючюн толукъ кючю, сынууму толусулай кѣрѣзталмагъанын андан кѣрѣрге ахырдга жарамайды», - дегенди. Анзор Темботов айтханды кѣре, кючюне юч кѣре жарау бардырыл ораза тутурга онг ахырдга жѣкюду. «Бизни команда эришуледе битеу кючюн кѣрѣзталмагъанды. Анда уа гѣвѣдлени терсликлери жѣкюду.

жаны бла министри Аслан Афаунов спортчуларыны майдалланын битеу дуния тарыхда бек магъаналы эришуледе къытайшаны ючюн алда ботонда сыйлы болгъанларын чертгенди. Дуним башында да бек кючю гѣвѣдлени хорлап, доммакъ майдалла къолю болгъанлары да улуу жетишмиди, ботонда Олимпиадагъа баргъыны алында алда Россейни жыйымдыкъ командасына тошер ючюн, улуу сынууладан кѣтгенери оге асыкъ, деп чертгенди министр.

Арсен Канокон оюнланы призѣрларына Налчыкде эки отоулу фатарла бериге ону этгенди. Быллай саугъа аур атлет Ахкайяны Хажы-Муратга да берилиди. Ол саулугуну хатасындан эришуледе къытайшаламагъанды, болсада аур атлетикадан битеу дуния чемпионатда Хажы-Муратга жетген болмагъанды. Спортчулары тренерлерине да аха бѣлгюнокордо.

Республиканы Башчысы мындан ары да спортчула болушукъ этлигиине сѣз бергенди. «Мен кешим да хар этрениликден сау сагъатын зардык бла корешиме. Спорт адамны жашауунда бек магъаналы. Биз оигте не заманда да болушукъай турлукъбуз. Битеу умутларыбыз томсалса да, мудах болмагъыз. Сѣзюсю, адам кесини алында улуу

борч салып, анга жетиширге итинеди, алай спортда хар заманда да сен алы болалмайсы. Хорларгъа, хорларгъа да тюшеди. Болсада къадалып кѣреширге тийишлиди. Къурда алыч болгъан, бир кезиуде уа хорлапты къыйсыгъ, ол адамны кѣлпюп сындырырга болады.

Бэлла АБАЗОВА.

КъМР-ни Башчысыны бла Правительствоу пресс-службасы.

Эришуледе алында тренер команда алышынганды, ким биледи, ала асыры кѣп салгъан болур», - дегенди. Билал Махов да тренер команда эришуледе салгъандалы алыч улуу борчла салгъанларын белгилегенди. «Команда саулай да къадалып корешгенди, биз къаруучуланы, къыралны атында да жуауулакъланы сезип, иги хазырлангъанды. Тутушуу, тѣреде

болуучусуна, къыралгъа «алтынланы» аслам келтирди. Бу жол бизден 4-5 алтын майдал салгъагъанды. Мен да Пондонга аны алырга бара эдим, алай умутум томлады. Болсада, ким биледи, Аллакны оную алай болур эди, анга жетишлалмагъанман», - дегенди.

Ахыры 2-чи бетдеди.

Къабарты-Малкъар Республикасы

Ким айырыр терсни, тюзню?

Къабарты-Малкъарны Жамуат палатасыны Законодавительствоу итинедириу, власть органланы ишлери жамуаттын жанындан контро этуу, къоркуусулукъ эм право нызам жангы бла комиссиясыны, кѣп къатылы юйени тийерлеринде сабий майданданы жерлеуу къурулуш болмазлыгына, майданы да алгъадагъы халына келтирилклерине ушандырып кетгенди. Болсада биз прокуратурагъа, администрацияны башчысы Виктор Сорокин а баргъызыны да алады бир торлоу ринде мекламла ишлеуно проблемасына жораланып, жыйылуу болгъанды. Аны ача, комиссияны башчысы Валерий Хатажуков ахыр заманда алагъа бу сорупла бла байламлы тарыгуула кѣп кетгенлерин белгиледи.

Юйени алларнда орналгъан сабий майданланы предпринимательге берилгени бла байламлы болууланы саны конден-сабий ѳсе барды. Быллай шартла законга чѣйре керилди, ала бир торлоу норматив-право актна тагъмайдыла, дегенди ол.
Шортанов аты орамда оюнчюню, онбешинчи, он-жетинчи ююяда жашагъандалы келечилери билген ладан келечилекти этип Ирина Кишукъула бла Алексей Бобков келгенди. Аланы юйлери 1964 жылда кооператив халда Таргъауауда произвоствода урунгандалы ачылгъанды. Юйле, аланы алларнда жерле да ол адамланы меликлеринде эдиле. Сабий майданда ойнарча хар не да бар эди. Битеу ол затла законга тийишлиликке юйно планенда чертилгенди.

2010 жылда жаш башында алайгъа бир торлоу эркинликери болмай тургъанлай, талай адамды къуралгъан къаууму келип, тереклю кесип башлагъанды. Аланы аранданы юсюнден келишимни юсюнден сора башха документлери да жѣкъ эди. Ол сѣбелден алагъа кетерге тюшгенди. Бир ауукъ замандан эски-авторлар бир бригада келип, сабий майданчыны бузуп тебиргенди. Юйледе жашагъандалы, жыйылды.

«Эки-юч конден Налчыкни администрациясыны башчысы орынбасары Виктор Сорокин а баргъызыны да алады бир торлоу ринде мекламла ишлеуно проблемасына жораланып, жыйылуу болгъанды. Аны ача, комиссияны башчысы Валерий Хатажуков ахыр заманда алагъа бу сорупла бла байламлы тарыгуула кѣп кетгенлерин белгиледи. Юйени алларнда орналгъан сабий майданланы предпринимательге берилгени бла байламлы болууланы саны конден-сабий ѳсе барды. Быллай шартла законга чѣйре керилди, ала бир торлоу норматив-право актна тагъмайдыла, дегенди ол.

2010 жылда жаш башында алайгъа бир торлоу эркинликери болмай тургъанлай, талай адамды къуралгъан къаууму келип, тереклю кесип башлагъанды. Аланы аранданы юсюнден келишимни юсюнден сора башха документлери да жѣкъ эди. Ол сѣбелден алагъа кетерге тюшгенди. Бир ауукъ замандан эски-авторлар бир бригада келип, сабий майданчыны бузуп тебиргенди. Юйледе жашагъандалы, жыйылды.

Ахыры 2-чи бетдеди.

Къурулуш

Графикке кѣре

Кисловодск - Долина Нарзанов - Жылы-Суу - Элбрус жолу къурулуш тохтосу барды. КъМР-ни Жол молк жангы бла къырал комитетини пресс-службасындан билдиргенлерине кѣре, бийли онуюн августда чекленген жуауулыкъ болгъан «Евробонто» обществоу бла бу жолу онбир километр кесегине асфальт салыргъа къырал контракт этлгенди.

Алайды да, бу кюянде объектке предприниматини 23 торлоу-торлоу техникасы, ол санда автосамосвалла, асфальтны салучу машинала, авторгѣйлерле, катокла эм башкалары ишлеп башлагъанды. Бу жумушланы каместюву да да белгиленген технологияла

«ГЭС-ге тынгылы ремонт этгенде, эллилен тилеклери бла Кюнюм деген къышлыкъгъа республиканы Парламентини депутаты Мокъяланы Руслан ишлеткен кѣрпюна да къуу этип кетеди деген къорукъта да бар эди. Ол заманда гъылыгъа, шахардан бара, элге кирген жерде Зылгъагъа, башчаларына этреча эллие кеслери ишлеткен кѣрпюню конюм жангында къыйыран талап алды.

Ол кон Черекке къошулгъан Чайнашки, Жиршиги, Мусук, Голчо суула да къурулуш кетгенди. Жиршиги суу Юрчубашеге жайлыкъгъа малаканы ѳтдоруоучо жерни бузгъанды.

Ахыры 2-чи бетдеди.

Табийгъат кюч

Хапарлагъан шарт жумушлагъа кѣчерге

Ораза ачылгъан кюн сеп жауун жаугъандан сора Огъары Малкъарда черк къурулуш келгенди. Аны алында уа Мухом ГЭС-ге суу жетишмей, илипини ачы жангына кѣйерек барыча амала этип корешгенлерин кѣрдюм. Насырлары да бар эдиле техника бла черкеден ары-бери ѳтпий айлангъанды, ол жумушларын бир кюню алгъа этгендени.

19-чу августда уа ГЭС-ни ишчилери итинедириу баргъан сууну ары кѣп кетмезча этип корешгендиле. Суу жагъваланы толтуруп, ташланы да бир бирине тюбю да къурулуш кетгенди. Алай келе эди. Нарат терекле элден иги да ѳрѣге ѳсегенлери кѣлпе биледи. Аланы тамырлары бла къабары атырханды къуругъан толкунла, жагъ-

Кюлары уста усталза
2 бет

Тюрк бла жангъдан танышыу
3 бет

Ата журтнуа - улуу сыймеклик бла
3 бет

Суратчыны этхта да бир тыркыгы
4 бет

Излеуно, айныуно эмдэ жаммаутка кылулук этиуну жолу бла

Көп болмай республикалы радиону - 85, телевиденияны уа 55-жыллыкларын белгилегенбиз. Аланы кыуаччы коньерине аталып, Мухаб Бениковну «Радио и телевидение КБР» история и социология» деген китабы чыктыгында. Ол жыйымдыкда автор бу асламы инфрмация органла бизде кыалай бла жаратылгандарын, аймагандарын, берилени хазырдан журналистени, программаларны ислеринден да айтды. Ахырында уа ол социология тинтиулени кеттирди.

Радиола малсар редакцияда ишленген (солдан оңго): Ботталапы Мурат, Кюмчеланы Мухтар, Бадалланы Аминат, Ахматланы Сафарит, Кытайланы Аминат, Наршуланы Мадина, Байдаланы Магомат эм Эчеланы Музафар.

Мухаб Мусабиевич МГУ-ну журналистика факультетин бошоганды. Ол радиого, телевиденияга битеу жашуу бергенди, аны ючюн жазгынды сойген ишени юсонден китапта.

Цыгармачылыкны юсюндөн хар ким да кесини оюму барды. Бениковну китабына ыразы болганды, болмаганды да табылыла. Айты муну башар автор мында бергенди: радиону да телевиденияны, бизни республикада туул, кочу ала барганынан кертюзтү, жамуаны жашауанда аламы жерлерин ачыкчыла. Бир сөз бла айтканда, ол муратна жеткенди дегире эркинчи.

Жетип, 1923 - 1924 жыллада ара шахарыбызда «Радиолина» ишлеп башлап, радио андан кочу алганын кертюзди. Жаңгы жашууно кырауд аны бла газеттени кичирни бек улту эдиле. Аларда айтылган бла жазылган сөз бир торло законнга бурулганды. Арда атлары белгилу болуук жырыча, музыкалга, журналисте, жазуучулар жолларын радиодан, газетеден, арда телевидениндан да башлаганды. Бу шарттага да улту эс бурды китаны автору.

Улуу Ата журт урушу кезиунде уа радиону сөлөшчирин, фронтдан сводканын тоод да теири эчкини ачыларын сактаганыча эди. Согу алмай, бир сөзю ыкырдырабыз деген тыгылаңдары жамаат. Жазуучула, аскер башчыла сөлөшчөлө, халкы юч - кырауу алып, Хорлам ючюн бир заттарын аймагызга юрөтшөчүлө.

Кытап хронология халда жазылганды. Сөзюс, республикада профессионалды журналистиканы, журналисттердин кезинде, алары революция бла байланыштыла. Бениковн ол кезиунде, Нальчикке

Совет жылдада радиону белгилу иштен телевидение жеткенди.

Бююпноктор радио биринчиликте телевиденияга бергенди. Ол да бизни республикада, битеу кыралда окунку бек ала кыралганды бир эди. Арт заманда телевиденияны юсюндөн көп жазгынды, кыайтарп турмайкы деген оюндан та-

ХАЙЫРЛЫ ЮЙРЕТИУЛЕ

Иги харбыз кыаллай болурга керекди?

Таушуу не дейди

Базарда июльну ахырында харбызга сатарга жер табарга корорешимде, сатуу эте турган таныш тийириу колдоу.

«Не дейди Агустай, сөзю башланган кезиунде, сатуу этпери жерлерин кастери оюслорди, сора таныштарына болушунда сатуу жер табарга. Сейиди (шын айткы), мында алычула, нек эсе да, кавак сыхатынга бизден эсе ала и билген сунуп. Ала уа терк сатарга юрөтшөчүлө барсын да, артында кыраудыгык оюслоруна уа, ага и билген ол.

«Бийик исси болганын ючюн харбызаны оюну бир ыйык алга башланганды. Биринчи тиринчи б-чы июлда окунка жыйнагыбыз, дегенди, бизни сорубубузга жууп эте, такта кетгичилими эс бахчылыкны Битюрксийоу илму тиниу институту кыралп илму учуреденинсыни директору орбурдасы Светлана Косокована.

«Кюнде койгөчлө тойломколдоу? деп сорам, ишкелби сиз?»

«Не дейси сиз? Бек иги харбыздайла. Агустай башында, июльну 5-чи мен тоңга жыйнагыбыз. Битеу алып айткан, бийик 193 метн тонна нанькы харбызыбыз» дегенди ол.

Хуунага да - дау

«Битеу алып айтканда, базарда харбыз бла байлмай болуп тапды. Бизин сөлөбөзү такта кеттилер. Нитратлар харбызына биз жокчула деп тинтидиле. Харбызга дау этпери тирлоу: не озган жылда, не бийик алада нитратлар мардадан көп тойломдолу.

«Кюнде койгөчлө тойломколдоу? деп сорам, ишкелби сиз?»

«Не дейси сиз? Бек иги харбыздайла. Агустай башында, июльну 5-чи мен тоңга жыйнагыбыз. Битеу алып айткан, бийик 193 метн тонна нанькы харбызыбыз» дегенди ол.

«Харбызы сатып ала турп ата-бабаларымыз амактарын хайырлангычы: оюру бармак бла неча харбызы сол кылуугызга алып, он кылуугузду аны бла кабыргына урун кертюзү, ол кезиунде бизден нанькы тууук тауш этердик. Дагында бир ажал - аны кичи кылуугузга аламы болмазды. Биз айткан тауш этген 10-килограммлык харбызы сатып алып, редакцияга келтирген эдик. Таууду да, таты да эди ол, ичине нитрат халыкчылары уа жош эдиле. Харбызын сөзюну жеттине алганыгыбызга.

«Хууна бла уа хал башады. Нитратлары мардадан көп болгандарына хатаындан 100 килограммнан кыралгандыбыз. Озган жылда да 100 килограммын тинтиулени биз жалаңда базарда бардыбыз. Эркинликсиз жол жанларында, көп фатары юйени арбаларында сатылгылана ючюн киче да жууулы тойломдолу, дегенди експертле ветеринарла.

«Харбызын бийик эттиги дегендерин бирге келдирири, иги харбыз кыаллай болуугун жазгынды.

Торкенде келтирилгенге тойломдолдоу

«Эксперттени айтканларына көр, харбызаны бизге Астрахань, Волгоград, белташларда, Ставрополь крайдан. Дагыстанда келтирдиле сатып алып жер-жерли фермер микле, москвары фирмала

Кытай соруу

Аладан нек ууланбады да?

Жычы Оля Волкова июльну алы коньеринде кесини Твиттеринде: «Харбыз алап ууланганма, энци уа алагы кыраарга да соймейле», - деп жазганды.

Кытай соруу

Аладан нек ууланбады да?

Жычы Оля Волкова июльну алы коньеринде кесини Твиттеринде: «Харбыз алап ууланганма, энци уа алагы кыраарга да соймейле», - деп жазганды.

1. Формасы. Не сейриук эсе да, кыыйлган ачыкчалмайды. Терекек, зугул нанькы да бир кичик татымы болушунда. Жалаңда бир жаным болмасын асы. Сатычуула харбыз алай бир жаньы бла - жатып турганын ючюн болганды деселе да инанамызды. Харбыз алай формалы, терк босок деп - багыты турганын ючюн болушунга болушугу. Аны харбызаны, уругуна, жумушак жери да болмазга керекчиеле.

2. Торсонюлдоу. Ол да керюмдө тойломдолоу: көп сортлары жайылгандыга харбызын - кыралдык жайыл багыт сыхыгылар болгына, арталдыга сыхыксыла кыраудан да Тауу сорт чыгыр ючюн сорттары бирин бирин бла жалгаштырып юрөтшөчүлө. Харбыз жалаңда иги жашил, аксыл сыхыкты харбызга керекди деген сөзю окунка да сизин алдоуга болушунда. Сөз сиз сойген сорту юсюндөн бармай эсе.

3. Кыруукучтуулук. Анга артында иги эс бургуу: жашил болуп, ачыкча кара да кыруул кетмген эсе, харбызын көп болмай козгөдди. Агустайн ак коньерине толу бийиктен эдиле асламы. Кыруукучтуу ахырында жери кырууган эсе, ол «кырайганды», аны эти жумушак эм татыуусу болушугу. Кыруукуру мурдожу жашыл болса, ол харбызга да ичиде дегре болушугу болушугу.

4. Киндикчиги. Харбыз сатып алычуула асламысында голден кылаган улуу тамга харбыз тили болганын белгисици, дейдице. Он гитичке болмаз, эрди, дейдице ол тоздоо. Алай эсе да, тиши харбыз артык болушунда. Алай эсе да, тиши бахчыла «жашчыкылары» кызыкчыладан урулганыны болууларына көр айттыркыдыла. Кичи харбызга урулука эз эм ууакла болдыла, тишиде уа-уулупа эм көп болдыла. Анырады деп жазгынды, бу алай айырагыз урулуканы чөлөгге сойюк, улту «индикчиге» болгандарын алыгызы, соймей эсиз, гиче «индикчилени» сайлагызы.

5. Ауурлугу. 5-8 килограмм болурга керекди. Россиялиге, болгудындыкыла, Астраханькыла артык ултуу болмадыла (не ултуу да 10 килограммдан ауур болмады). Торкеде теплицалада өсдорлөгөнине уа ултуула болдыла.

6. Этти. Харбыз көп торсионло болуучулугу: кызылчалмайла-башча кызылчалмайла дегенге уа инанамыз. Алай этереге он жокчу, кыбузгана жара салмай. Алай этеле, нанькы жерин жети жети, чирип кызылга болушугу. Андан сора да, жозиле бла саналган харбызаны этерин кызылчалмай болу кыйдан табаргыны? - ол сизин бакорет этип кыор. Аны этини торсионно сортуна көр болды. Кызыл этиле таты, кызылчалмайлары суула, аз татымы болдыла.

Торкенде келтирилгенге тойломдолдоу

«Эксперттени айтканларына көр, харбызаны бизге Астрахань, Волгоград, белташларда, Ставрополь крайдан. Дагыстанда келтирдиле сатып алып жер-жерли фермер микле, москвары фирмала

Кытай соруу

Аладан нек ууланбады да?

Жычы Оля Волкова июльну алы коньеринде кесини Твиттеринде: «Харбыз алап ууланганма, энци уа алагы кыраарга да соймейле», - деп жазганды.

Кытай соруу

Аладан нек ууланбады да?

Жычы Оля Волкова июльну алы коньеринде кесини Твиттеринде: «Харбыз алап ууланганма, энци уа алагы кыраарга да соймейле», - деп жазганды.

ЮЛОМ Жюррекерубизчи от жылытсын

«Фишт» - акбаш

Көп болмай эсиме Минги тауну тийресинде бардырылган тау-лука спордан Совет Союзу биринчилик тошоңди. Четеген, кыраңгы бет алганыла, кыла-рында да жанган факелери бла миллет киймеле жашла бла кызыла тоштен эдиле. Ол асыры сейр эм аламан кертюнгөндөн, эршигуе кыатышкан спортчула суагыла эм туристе сезимлерин ичереине сыйыңдырмай эдиле... Бу аруу байрамга Токто-Орду бла Четет да кыуанган суна эди мен.

де болушугу. Алай Социале этерик Олимпиада оюнда бла байлмай угай. Ала экси да башка-башка темаладыла эм аланы энци-энци сюзюрге тиийшиди.

Кыайры барырыңгы билсенг, жолуңу да табарса

Социале бардырылгык Олимпиадана бузарга кыалды бир коч юрөтшөчүлө? Ол санда Грузияны аластырла эмда «Чуток конгресс». Алай аланы унуттургына уа Юг Кореяны бизнесмендердице, «Сюеклени юслеринде Олимпиада бардырырга жарамайды!» дейдиле ала, 1864 жылда 21-чи майда Красная Полнада адылганы бла патчаны аскерин араларында болган кыанты сөрмешчи эсе. Кореялинин эомларана көр, ол жерде спортчула жарыкчы эли ишлеу аламы салууларына эс этерики.

Битеу ол эсгериле менде Социале «Фишт» стадиона бардырылгык Олимпиада оюнданы ачыңдыларын, жабылышларын ол жерде бардырырга нек жарамдыгы деген оюму туудургандыла. («Фишт» деген сөз адыг тилден акбаш деп көчюрдү. Кавказ таулары ююбагыт жанында бек болуу тау да ол аты жуоретди).

Лыжачыла миллет котомулда, кыларында да факелери бла Акк баштаңдуу тоштеле, мени сартын, хар кимге да сейр керюнорюкю.

Хар россиячюла, мен да Олимпиада аруу да, эсде кыалыра да этери сюеме. Аны алай болууно толу ишкенинги барды? деп мис сорулукта да болула. Жарсыуга, алай арсарлык барды. Битеу бу ишле бла байлмай энци жарыштан шарт уа «адыг кыла» бла ойнууду, сөз жоз бла бир жыл барган Кавказ урушу юсюндөн жүорюди.

«Сюеклени юслеринде Олимпиада бардырырга жарамайды!» дейдиле ала, 1864 жылда 21-чи майда Красная Полнада адылганы бла патчаны аскерин араларында болган кыанты сөрмешчи эсе. Кореялинин эомларана көр, ол жерде спортчула жарыкчы эли ишлеу аламы салууларына эс этерики.

Россиялини «Шубельры» Савашивили ол кезиунде аскерин Россиян бек чекте (Олимпиада эпенд 40 километрде) тоюорсоре эм абзакылыны кырушуга алырга айтады. Алай болуула уа олимпиаданы тарыхында белгиледири Сөз ючюн, Вануварда бардырылган Кыш оюнданы аласак оюнда. Анда спортчуларга жашар юйени ишлеу ючюн, ол жерли ишлеу зор бла алайдан керюнордү эдиле. Ол кезиунде нег этмеген эдиле Канадада? Олимпиаданы байргыны ююйдоре эдиле, оюнданы отун элтген спортчула барлык атуу-омойиб жоланы жайык, демонстрация кырап ишлеу полициячыла бла тойлош эдиле... Алай оюна этген эдиле эм аны ачагыра, жарган да эркинлик ишдеушени таматарлары берген эди.

Аякты тиреу - аман тойломдолоу...

Кавказ урушда чак адыгы блени белгилди. Алай, мени оюмура көр, ол Олимпиаданы Социале бардырырга акк тиреуноу сыйлау болушуга керек тойломдолоу.

«Бир урушун кезиунде да адамла эки жаньында да еледиле. Бирле хорлайдыла, башхалары хорлататыла. Алай ол урушда мен хорлатканын керйемме, эдиле. Мен чак халккы хорлан он жокчу.»

«Прошачице да простят» деген романымы ахыр сөзюнде былай айтылады: «Мен мында керт болган эдиле, биринчи айтырдым да адамла эки жаньында да. Мен тозюнок сюеме. Тождюкю умтуландырган шаудан. Не кыыйын болсада, ол не заманда да жетигиди. Кызабартыны ахылууну кыламын мен анда. Киратп - битеу адамлага «акк кийимдени» юслеринденчи.

«Сөз Ол Кавказ урушун юсюндөн халпармыды?» деп соругура да болурусу. Жазу, аны юсюндөн да барды анда. Мен айтырга сойген а нечи десиги, бююпноктор жер юсюнде бир гиче элчиге зарауатлык жете эсе, аны бушулуп кыздары хар бири билгенде жарыстырга керекди. Башка торлоу жарыкчы тойломдолоу. Не дегенде алай кыыйынлык кеси элбизге, шахарыбызга, кыраылыбызга да келтире болушугу.»

«Кавказ урушун юсюндөн көп айтырга, сөлөшчиреу эдиле.

САРАККУЛАНЫ АСИЯТ.

ЮЛОМ Жюррекерубизчи от жылытсын

«Фишт» - акбаш

Көп болмай эсиме Минги тауну тийресинде бардырылган тау-лука спордан Совет Союзу биринчилик тошоңди. Четеген, кыраңгы бет алганыла, кыла-рында да жанган факелери бла миллет киймеле жашла бла кызыла тоштен эдиле. Ол асыры сейр эм аламан кертюнгөндөн, эршигуе кыатышкан спортчула суагыла эм туристе сезимлерин ичереине сыйыңдырмай эдиле... Бу аруу байрамга Токто-Орду бла Четет да кыуанган суна эди мен.

«Сюеклени юслеринде Олимпиада бардырырга жарамайды!» дейдиле ала, 1864 жылда 21-чи майда Красная Полнада адылганы бла патчаны аскерин араларында болган кыанты сөрмешчи эсе. Кореялинин эомларана көр, ол жерде спортчула жарыкчы эли ишлеу аламы салууларына эс этерики.

Россиялини «Шубельры» Савашивили ол кезиунде аскерин Россиян бек чекте (Олимпиада эпенд 40 километрде) тоюорсоре эм абзакылыны кырушуга алырга айтады. Алай болуула уа олимпиаданы тарыхында белгиледири Сөз ючюн, Вануварда бардырылган Кыш оюнданы аласак оюнда. Анда спортчуларга жашар юйени ишлеу ючюн, ол жерли ишлеу зор бла алайдан керюнордү эдиле. Ол кезиунде нег этмеген эдиле Канадада? Олимпиаданы байргыны ююйдоре эдиле, оюнданы отун элтген спортчула барлык атуу-омойиб жоланы жайык, демонстрация кырап ишлеу полициячыла бла тойлош эдиле... Алай оюна этген эдиле эм аны ачагыра, жарган да эркинлик ишдеушени таматарлары берген эди.

Аякты тиреу - аман тойломдолоу...

Кавказ урушда чак адыгы блени белгилди. Алай, мени оюмура көр, ол Олимпиаданы Социале бардырырга акк тиреуноу сыйлау болушуга керек тойломдолоу.

«Бир урушун кезиунде да адамла эки жаньында да еледиле. Бирле хорлайдыла, башхалары хорлататыла. Алай ол урушда мен хорлатканын керйемме, эдиле. Мен чак халккы хорлан он жокчу.»

«Прошачице да простят» деген романымы ахыр сөзюнде былай айтылады: «Мен мында керт болган эдиле, биринчи айтырдым да адамла эки жаньында да. Мен тозюнок сюеме. Тождюкю умтуландырган шаудан. Не кыыйын болсада, ол не заманда да жетигиди. Кызабартыны ахылууну кыламын мен анда. Киратп - битеу адамлага «акк кийимдени» юслеринденчи.

«Сөз Ол Кавказ урушун юсюндөн халпармыды?» деп соругура да болурусу. Жазу, аны юсюндөн да барды анда. Мен айтырга сойген а нечи десиги, бююпноктор жер юсюнде бир гиче элчиге зарауатлык жете эсе, аны бушулуп кыздары хар бири билгенде жарыстырга керекди. Башка торлоу жарыкчы тойломдолоу. Не дегенде алай кыыйынлык кеси элбизге, шахарыбызга, кыраылыбызга да келтире болушугу.»

«Кавказ урушун юсюндөн көп айтырга, сөлөшчиреу эдиле.

ЮЛОМ Жюррекерубизчи от жылытсын

ЮЛОМ Жюррекерубизчи от жылытсын

«Фишт» - акбаш

Көп болмай эсиме Минги тауну тийресинде бардырылган тау-лука спордан Совет Союзу биринчилик тошоңди. Четеген, кыраңгы бет алганыла, кыла-рында да жанган факелери бла миллет киймеле жашла бла кызыла тоштен эдиле. Ол асыры сейр эм аламан кертюнгөндөн, эршигуе кыатышкан спортчула суагыла эм туристе сезимлерин ичереине сыйыңдырмай эдиле... Бу аруу байрамга Токто-Орду бла Четет да кыуанган суна эди мен.

«Сюеклени юслеринде Олимпиада бардырырга жарамайды!» дейдиле ала, 1864 жылда 21-чи майда Красная Полнада адылганы бла патчаны аскерин араларында болган кыанты сөрмешчи эсе. Кореялинин эомларана көр, ол жерде спортчула жарыкчы эли ишлеу аламы салууларына эс этерики.

Россиялини «Шубельры» Савашивили ол кезиунде аскерин Россиян бек чекте (Олимпиада эпенд 40 километрде) тоюорсоре эм абзакылыны кырушуга алырга айтады. Алай болуула уа олимпиаданы тарыхында белгиледири Сөз ючюн, Вануварда бардырылган Кыш оюнданы аласак оюнда. Анда спортчуларга жашар юйени ишлеу ючюн, ол жерли ишлеу зор бла алайдан керюнордү эдиле. Ол кезиунде нег этмеген эдиле Канадада? Олимпиаданы байргыны ююйдоре эдиле, оюнданы отун элтген спортчула барлык атуу-омойиб жоланы жайык, демонстрация кырап ишлеу полициячыла бла тойлош эдиле... Алай оюна этген эдиле эм аны ачагыра, жарган да эркинлик ишдеушени таматарлары берген эди.

Аякты тиреу - аман тойломдолоу...

Кавказ урушда чак адыгы блени белгилди. Алай, мени оюмура көр, ол Олимпиаданы Социале бардырырга акк тиреуноу сыйлау болушуга керек тойломдолоу.

«Бир урушун кезиунде да адамла эки жаньында да еледиле. Бирле хорлайдыла, башхалары хорлататыла. Алай ол урушда мен хорлатканын керйемме, эдиле. Мен чак халккы хорлан он жокчу.»

«Прошачице да простят» деген романымы ахыр сөзюнде былай айтылады: «Мен мында керт болган эдиле, биринчи айтырдым да адамла эки жаньында да. Мен тозюнок сюеме. Тождюкю умтуландырган шаудан. Не кыыйын болсада, ол не заманда да жетигиди. Кызабартыны ахылууну кыламын мен анда. Киратп - битеу адамлага «акк кийимдени» юслеринденчи.

«Сөз Ол Кавказ урушун юсюндөн халпармыды?» деп соругура да болурусу. Жазу, аны юсюндөн да барды анда. Мен айтырга сойген а нечи десиги, бююпноктор жер юсюнде бир гиче элчиге зарауатлык жете эсе, аны бушулуп кыздары хар бири билгенде жарыстырга керекди. Башка торлоу жарыкчы тойломдолоу. Не дегенде алай кыыйынлык кеси элбизге, шахарыбызга, кыраылыбызга да келтире болушугу.»

«Кавказ урушун юсюндөн көп айтырга, сөлөшчиреу эдиле.

«Сюеклени юслеринде Олимпиада бардырырга жарамайды!» дейдиле ала, 1864 жылда 21-чи майда Красная Полнада адылганы бла патчаны аскерин араларында болган кыанты сөрмешчи эсе. Кореялинин эомларана көр, ол жерде спортчула жарыкчы эли ишлеу аламы салууларына эс этерики.

Россиялини «Шубельры» Савашивили ол кезиунде аскерин Россиян бек чекте (Олимпиада эпенд 40 километрде) тоюорсоре эм абзакылыны кырушуга алырга айтады. Алай болуула уа олимпиаданы тарыхында белгиледири Сөз ючюн, Вануварда бардырылган Кыш оюнданы аласак оюнда. Анда спортчуларга жашар юйени ишлеу ючюн, ол жерли ишлеу зор бла алайдан керюнордү эдиле. Ол кезиунде нег этмеген эдиле Канадада? Олимпиаданы байргыны ююйдоре эдиле, оюнданы отун элтген спортчула барлык атуу-омойиб жоланы жайык, демонстрация кырап ишлеу полициячыла бла тойлош эдиле... Алай оюна этген эдиле эм аны ачагыра, жарган да эркинлик ишдеушени таматарлары берген эди.

«Сюеклени юслеринде Олимпиада бардырырга жарамайды!» дейдиле ала, 1864 жылда 21-чи майда Красная Полнада адылганы бла патчаны аскерин араларында болган кыанты сөрмешчи эсе. Кореялинин эомларана көр, ол жерде спортчула жарыкчы эли ишлеу аламы салууларына эс этерики.

Россиялини «Шубельры» Савашивили ол кезиунде аскерин Россиян бек чекте (Олимпиада эпенд 40 километрде) тоюорсоре эм абзакылыны кырушуга алырга айтады. Алай болуула уа олимпиаданы тарыхында белгиледири Сөз ючюн, Вануварда бардырылган Кыш оюнданы аласак оюнда. Анда спортчуларга жашар юйени ишлеу ючюн, ол жерли ишлеу зор бла алайдан керюнордү эдиле. Ол кезиунде нег этмеген эдиле Канадада? Олимпиаданы байргыны ююйдоре эдиле, оюнданы отун элтген спортчула барлык атуу-омойиб жоланы жайык, демонстрация кырап ишлеу полициячыла бла тойлош эдиле... Алай оюна этген эдиле эм аны ачагыра, жарган да эркинлик ишдеушени таматарлары берген эди.

ЮЛОМ Жюррекерубизчи от жылытсын

«Фишт» - акбаш

Көп болмай эсиме Минги тауну тийресинде бардырылган тау-лука спордан Совет Союзу биринчилик тошоңди. Четеген, кыраңгы бет алганыла, кыла-рында да жанган факелери бла миллет киймеле жашла бла кызыла тоштен эдиле. Ол асыры сейр эм аламан кертюнгөндөн, эршигуе кыатышкан спортчула суагыла эм туристе сезимлерин ичереине сыйыңдырмай эдиле... Бу аруу байрамга Токто-Орду бла Четет да кыуанган суна эди мен.

ЮЛОМ Жюррекерубизчи от жылытсын

«Фишт» - акбаш

Көп болмай эсиме Минги тауну тийресинде бардырылган тау-лука спордан Совет Союзу биринчилик тошоңди. Четеген, кыраңгы бет алганыла, кыла-рында да жанган факелери бла миллет киймеле жашла бла кызыла тоштен эдиле. Ол асыры сейр эм аламан кертюнгөндөн, эршигуе кыатышкан спортчула суагыла эм туристе сезимлерин ичереине сыйыңдырмай эдиле... Бу аруу байрамга Токто-Орду бла Четет да кыуанган суна эди мен.

ЮЛОМ Жюррекерубизчи от жылытсын

«Фишт» - акбаш

Көп болмай эсиме Минги тауну тийресинде бардырылган тау-лука спордан Совет Союзу биринчилик тошоңди. Четеген, кыраңгы бет алганыла, кыла-рында да жанган факелери бла миллет киймеле жашла бла кызыла тоштен эдиле. Ол асыры сейр эм аламан кертюнгөндөн, эршигуе кыатышкан спортчула суагыла эм туристе сезимлерин ичереине сыйыңдырмай эдиле... Бу аруу байрамга Токто-Орду бла Четет да кыуанган суна эди мен.

«Сюеклени юслеринде Олимпиада бардырырга жарамайды!» дейдиле ала, 1864 жылда 21-чи майда Красная Полнада адылганы бла патчаны аскерин араларында болган кыанты сөрмешчи эсе. Кореялинин эомларана көр, ол жерде спортчула жарыкчы эли ишлеу аламы салууларына эс этерики.

Россиялини «Шубельры» Савашивили ол кезиунде аскерин Россиян бек чекте (Олимпиада эпенд 40 километрде) тоюорсоре эм абзакылыны кырушуга алырга айтады. Алай болуула уа олимпиаданы тарыхында белгиледири Сөз ючюн, Вануварда бардырылган Кыш оюнданы аласак оюнда. Анда спортчуларга жашар юйени ишлеу ючюн, ол жерли ишлеу зор бла алайдан керюнордү эдиле. Ол кезиунде нег этмеген эдиле Канадада? Олимпиаданы байргыны ююйдоре эдиле, оюнданы отун элтген спортчула барлык атуу-омойиб жоланы жайык, демонстрация кырап ишлеу полициячыла бла тойлош эдиле... Алай оюна этген эдиле эм аны ачагыра, жарган да эркинлик ишдеушени таматарлары берген эди.

Аякты тиреу

КЁРМЮЧ Суратчыны энтта да бир тырхыгы

Бу юнде КъМР-ни суратлу искустволарыны А.Л. Ткаченко атлы музейинде бир аймак кермюч ачылды. Аны атна «Тютюнчю» дегенде. Сейриги уа неденди деп сорасыз, жууабм хазырды. Экспозицияда она бла тагылган суратлада жангы тютюн тарта турган адамла бардыла. Боула мутхуз да тютюлоле. Бу саулукузга осал ишни этгенге масхарады деп да аныламазса...

столаны халкъла аралы академиясыны академик Михаил Горловду. Кеси айтанчыа, ол тютюню 10 жыл мындан алгъа койгъанды: «Жашуумда ол осал юйренкечи юсюнден саргышыларымы кыагытха, холхта тошюре барганмыа, - дегенди ол, ары келгенни алларында сөлвеше. - Кёл жыланы ичнде жыйылган эскизликни, хазыр суратланы уа бюгон кесиги да кераллыксыз. Кертинси айтаанда, шендо мен сизге шаххаджиде кыбулдурт турган затланы чагъарганмы!»

Михаил Горлов.

Алайды да, «Тютюнчюле», Эр кишиле - тишарула, улпула - гичтеле, ариула - эришиле, аркыла - толупа. Бу адамларыны барысын да бирдиктен а - тютюну Художник саулукузга хаталы затны былай кёл суратланыны сытыуа, бизни торлю-торлю амалла она аны зарына шагъатлыкла келтириуе...

Горловну суратлары асламысында модернизм халда этилгенди. Алай реализмде да ишейди ол. Свёз ючюн, художник миллет тырхыгына бек ашы биледи, алагыла улпу багыз да бичеди. Ол, мурагына жетсе, Кавказда жашаган халкъланы

«Апаны ичлериндегы магынаны толусунай ачыклагъаныны кюй да, кеслери да бир энтта, тюз келишген оюлма къошадыла», дегенди, жыйылганлары алларында сөлвеше, аны бла кёл жыланы ишлет келген профессор Феликс Хараев.

Михаил Горловну суратлары КъМР-ни суратлау искустволарыны А.Л. Ткаченко атлы музейинде, Краснодарны казакчыя култура арасында, Польшада, АШШ-да, Германияда энци коллекцияларда да асыралдыла. Бу кермючю жаз башында Москвада «Ходынка» выставка арада да бардыргъандыла. Аны Кебир ара шахарда бек уллу болгъанды.

А Автор белгили художник, жазуучу эм поэт, Художество...

орнаментерин жыйып, альбом куурагъанды. Михаил Горлов живописи, графика, каллиграфия бла да керешеди. Ол жасап, Шымак Кавказы республикаларында бек көп китап чыкыгъанды.

Михаил Горловну суратлары КъМР-ни суратлау искустволарыны А.Л. Ткаченко атлы музейинде, Краснодарны казакчыя култура арасында, Польшада, АШШ-да, Германияда энци коллекцияларда да асыралдыла. Бу кермючю жаз башында Москвада «Ходынка» выставка арада да бардыргъандыла. Аны Кебир ара шахарда бек уллу болгъанды.

ГЕРИЙЛАНЫ АСИЯТ. Суратчы МАМАЛЛАНЫ Алий алгъанды.

КОЛЛЕГИЯ

Тюз оноу болурун жалчыта

Бу юнде Къабарты-Малкъары прокурору О.С. Жариев республика прокуратурасыны коллегиясыны кезуиле жыйылууну бардыргъанды. Анда 2012 жылынын биринчи жарымында угупной суд прокуратурасы кыралга берген арызларыны конституциялы праволары, эркинликери эм процессуальны гарантлары кылай сакъланганын арыла байламлы закъланы толтурууларына назор не халда болгъаныны юсюнден дайлы ишлерни кыууому доклады озюлгенди.

уапха тартуу жаны бла ичи кесек жууш тамалыгъанды. Ол алай эсе да, угупной ишлеге сюдде кыралга туруп аланы ахырына жетириуоме болжаллары асыры узакъгъа озюлгъан, законга бузукълукла этилген кезуиле болгъанына эгертигенди.

руп прокурорла гражданын праволарын кыруула сферада да кеслериин назордукл этуу полномочиалары ичи толтуруулайдыла. Коллегия ол торлю проблемалыны озюп, аныкыла бошгъанды сора оюму къыбыл этгенди. Анда Къабарты-Малкъары прокуратурасыны аппаратыны бломомерини оюнуучулары, шахарлары, районлары прокуратураларыны алларында болгъан борчулар салынгъандыла; угупной ишлеге кыралган заманда, закълонне берирден алгъа аланы хар жаны бла да тынгылы сюзерге, тютюн эми кыруулары, этилген анализлеш дозаны ишле кылай бардыры...

Жайны къыйналмай ётдюрейик

Жайны исилги - адамны харханы уллу санауу. Артыкыда адам гипертониядан неда диабеттен аруу эсе, Къыйналмай келмеца кылай этрге болуукъду? Ол соругъа бизге экспертбиз Ирина Осюкина жууап этеди.

Туну хайырланууну азайтыгъыз, ол санда жашырынлыктада болгъанларыны хайырлануу да - ала кыйналмада, консервалада, жарым фабрикалада болууруда. Кофени, кочлю чайны, эсиртиучю игилени, тютюнню да къюугъыз.

Къоркжуусулукъну жоруукълайды. Суусун затланы мардысы бла ичиги. Меси юнде уа диабетте суну гиче урталма бла терк-терк сагыаты ичнде 3-4 керё ичеле итиди.

Гипертония

Артыкы эси кезуиледе көп боладыла инсультла эм, инфарктла эм гипертонияны кытыкчыла. Аны аныгъанды халда, тютюнню топу болуп адамны санындан суу эм минерал тузла көп кетиледи, аны хатасындан кыян кылын болады. Ол а жорекке ауруулукну кейбейтеди, тамырлада кыаны югуп, токаркычла этрге болуукъду.

мидор суу эм суу къюшюгъан жемиси суула, сара суула, айран ичи жалчытадыла суусуланы, адамны харханы санауу, тузаланы да кереклик чакылай тутадыла. Сапныгъыз ауруусу сынамгъыз. Ауру ишени эртенликке неды ингри салкъындада этрге керешиги. Бек эси юнде гиертоникле сагъат 1-ден башлап 19 сагъатда дерти тышына чыкмаосала итиди, артыкыда адамдан топу транспортха минимге кереклиди. Кондиционер жокъ эсе, юйюню жылма деп жорешмизги, питаны кындада да турмгъыз. Солугъу бир жокъ, кёл ичи бла керешиги неда телевиоргъа караргъыз.

Диабет

Майо деген америкалы клиникалы алиimleri диабетден ауругъанлагъа койдюрюрге жетириуоме исилкини кюй да, башка адамла эсе алмагъан 28-29 градус исилкини окууна къоркжууду, дейдиле. Диабетден ауругъанна бек терлейиде, адамны харчы суну терк тас этеди. Аны хатасындан а кызанда сауда терк кейбейди эм ауругъа болуукъду.

Къоркжуусулукъну жоруукълайды.

Суусун затланы ичрге къоркжугъыз. Кёл аширге болуукъду иси юнде гипертонияны бир литрден көп суу ичере жарамды деген сёлени. Алайды эти кебючю эм жореклери ауруу адамны алап айтыс. Башка болумда уа юнюнге 2 литр суу ичере керекди, иси юнде уа - 3 литрны окууна. Жаланда суу суукъ болмысан - ол жорекке ауру болуукъду. Инер затларыгъыны суукълукълары койю халда суу температурасы болосуна. По-

Иосиленигиз, суукъ дуа керек туйлойдю.

Иосиленигиз, суукъ дуа керек туйлойдю. Исилкини суукъ бла алышындурюу (10°С) жыны тамырларыны кысыдыргъа болуукъду, ол а болууны ботонда осаландарлыкъды. Дуа жолу болуун андан чыкыгъандан сора юсюнюню жангъа бла сыйтамгъыз - теризингиз суу кеси кыруу кете барса, санагъыны кыруу кетуе.

Къоркжуусулукъну жоруукълайды.

Суусун затланы мардысы бла ичиги. Меси юнде уа диабетте суну гиче урталма бла терк-терк сагыаты ичнде 3-4 керё ичеле итиди. Иш бла байламлы эшикте чыгаргъа керек болуу уа, кезингъызда глюкозаны тыишли мардада жалчытыркы дарманланы биргеизге алыгъыз. Аланы сууукъну жалчытуучу контеинерликде, бир да болмаса, алай хуржунукъларда туугъу. Алай дарманланы юйде колдонликте тутаргъа болуукъду бузлматца тапкъасында.

Кюнде кёл турмгъыз (жюрометри), салкъын жерле бла жюрюлгюз. Жюнгил, жуаны тыймагъан, аны бла бирге ишбалларыгыны, билеклеригизни жапхан кийимени кийги. Алай эсе да, эсимге болсун - кийиме ультрафиолет тапкъыладан сизни 100 процент кыруулайла, мазмылыкъ. Кюн такъылдан кырууларыны SPF кримины жагып чыгыгъыз тышында, бир кесекчи турлукъ эсегиз да кюнде. «АиФ. Саулуку» саууту.

Спартаклада

Локияланы Ислам - доммакъ призёр

Саранск шахарда спортну онекитюрлюсюндан спорт школаны терели Битеусовсы жай спартакиадалары болгъанды. Ол кыралда спортну айтнырт, спорт бла юрешенени хазырлыкъларын бла устажыкъларын

басдюроу мурата бардыралды. Алгъаракълада боксдан эришюле бошлагъанды. Хорлам ючюн Кенденели элини олимпиада резервли сабий-жаш тёлю спорт школуну окуучулары да юрешенени. Аладан Локияланы Ислам 46 ки-

лограмн аурулукъ категорияда ючюнчю жерни алгъанды. Аны тренер Улакъланы Нурбек юйретеди.

Анатолий ТЕМИРОВ.

Футбол

Топну - кеслерини къабакъларына

«Спартак-Нальчик» футболну миллет лигасыны 6-чы турунда «Енисейге» 1:3 эсеп бла кыгъдыргъандан сора кеси майдандан да чемпионатны жетини турунда хорлам болдургъа сюйген баям эди. Спортчуларыбыз Новокузнецки «Металлург-Кузбасс» комадасы бла туюбешгенди.

сыйырып, таизр уруучу майдандан Дорожкинге береди. Жарыгула, ол анга жетерге не бек юрешкен эсе да, болалмагъанды. Ююну ал ол мимунтунда Сирадзе кесин алгъа атханлай, «чабуулукъ» этгенлей тургъанды. Алай анга не эсе да бир зат жетишмегенге керюне эди.

Къонокъларда да беш турмгъагъанды, тохтамагъанлай контрааткаланы этгенди. Ол жаны бла Шаповола бла Кисилев бек эслене эдиле, алагъа нёлерли тохтамагъанлай топланы тагдыр-

эшиклеринде турган Сауитинге бир кесек къоркжуу сага эдиле. Биринчи тайм аны бла бошлады. Экинчи таймны «Спартак» бигыгы алгъа чабыуу бла башлагъанды. Рустам Балов алган тобун, жыгълып бара, ариу приём этип уругъа юрешенди, алай ол бир жынына кетеди. Андан сора Абазов да юрешенди эселни аргъа, ол да болалмагъанды. Къонокъланы жанындан да Нарыков, алгъа атылып, «Спартакны» къабакъ эшиклерин жуукълашаим дегенлей, Багаевни ётгалмай

деп алай эди. «Металлург» матчла келгенде, турнир таблицасын ортасында эди, аны составында проблемала да бар эдиле. Сары карточкала алган алчы футболчулары оюннга чыкмагъандыла. Тимур Шишверни да бир-эки спортчукъ кыралны жыймыгъакъ команда дасына чакырылгъанды, андан сора да. Гошово бла Даниэль да ауруу эдиле.

Биринчи тайм башлангъанлай оюнуна, «Спартак» хорлам болдургъа сюйген эсленди. Экинчи минутта окуна Сирадзе къонокъланы биринден топлу

Командачаланы беш тренерли алышынуулары башлайдыла. Оюннга чыкыгъан биринчи бла Коронов майдандан эки жанында топу жукълеш чыгынгъа урды. Матчыны 72-чи минутунда биринчи майданы ол жаны бла барып, пасны Татарчукка береди, анга къабакъ эшиклерге кийирирге киши да чырмай тургъанлай, топу жукълеш чыгынгъа урды. «Металлург» оюну ахырына къабакъ эшиклери кыруула кыйгыгъа киреди. Спартакчаланы чабуулукъ этгенлерин тыиш да тургъанды. Энди уа матч 0:0 эсеп бла бошлады деп тургъанлай, судья оюннга 6 минут къошды. Ол заманы ичнде көп торлю затла болгъандыла. Егоров экинчи сары карточканы алады эм майдандан къысталды, алайда окуна Татарчук эселни аргъаза болуукъ эди, алай анга топха озюлуп жетерге бир неча сантиметр къадыла.

Биринчи тайм башлангъанлай оюнуна, «Спартак» хорлам болдургъа сюйген эсленди. Экинчи минутта окуна Сирадзе къонокъланы биринден топлу

Оюну биринчи жарымыны ортасына футболчула бир кесек шошайгъанна боладыла, жаланда Марат Шогеновн кыаты урган топлу «Металлургну» къабакъ

Матчыны 96 минутунда Абазов жукълеш чыгынгъа, къонокъла табаштрафной береди. Коронов кетюрюк берген топу Дорожкин бла Сауитин бир билери бла юреше тургъанлай, экинчи, бисептёлей, топу кеси къабакъ эшиклери чыгынгъа урды. Эсел-0 болады. Судья ослагъатлай матчы бошлагъанына белги береди.

Аны бла «Спартак-Нальчик» турнир таблицыда ёрге кетюрюлгюрге бек керекли коч оюну алады, къонокълар уа матчы адыр секундларында алай жалчыгыны жиберегенлери бир да кечмеш этиде.

Футболну миллет лигасыны турдан сора турнир таблицасы

Команда	О.	Къ.	ТБ.	Х.	Т.	Оч.
1 Томь	6	4	1	1	11-5	13
2 Уфа	7	4	2	2	7-4	13
3 Спартак НЧ	6	4	0	2	8-8	12
4 Енисей	7	3	3	1	8-5	12
5 СКА-Энергия	6	3	2	1	7-4	11
6 Невфтехник	6	3	2	1	11-6	11
7 Флор	5	3	1	1	4-2	10
8 Сибирь	7	3	3	3	10-9	10
9 Урал	6	2	3	1	11-5	9
10 Балтика	7	2	2	3	9-10	9
11 Металлург	7	2	2	3	4-5	8
12 Салют Бл	6	1	3	2	6-6	6
13 Петротрест	7	1	3	3	6-12	6
14 Торпедо М	6	1	2	3	2-9	5
15 Шинник	7	1	2	4	4-7	5
16 Волгарь	5	0	3	2	3-6	3
17 Химки	7	0	2	5	4-10	2

Ол кеси командачаланы кыуууларында былай футболчула ойнагъанды.

«Спартак-Нальчик»: Коенков, Абазов, Чернышов (Джудович, 84), Багаев, Освенко, Чеботару (Шаваев, 87), Сирадзе (Коронов, 68), Шогенов, Татарчук, Дорожкин, Балов (Рухайа, 62). «Металлург-Кузбасс» - Сауитин, Недоровский, Выходил, Бухарков (Семьянов, 77), Егоров, Нарыков (Анбаров, 83), Волгин, Сапаев, Киселев, Кириллов (Голоубев, 78), Шаповола (Асвок, 90). Сары карточкачаланы Сирадзе, 31; Чеботару, 78; Багаев, 84. «Енисей»: 45; Киселев, 53; Сапаев, 86; Волгин, 90 минуттада алгъандыла. Егоров 90 минутта матчдан къысталгъанды.

КЪОНОКЪЛАНЫ ХАСАН.

Жолла

Сабийни кыраусуз къыйгъандыла

Ол жол-транспорт авария бу юнде Прохладный шахарда Шевченко орамда 19-чу номерли юйюне къатында болгъанды. Тыишли документсы жаш адамы ВАЗ-2107 автомашинына сюрелбилей, 2-жыллыкъ сабийни багътирды. Ол кеси жангъызлай, чабып, автотранспорт жюрюген улпу жолгъа чыгып кыалгъанды. Алай бла, анып, шахар больницыгъа тыошгенди. Бусагъатта

аны жанына кыоркжуу жокъду. Анга кереклик чакълы медицина болушукъ этилди. 17-жыллыкъ водитель авария болгъан жерден къатып кетгенди. Аны сау сагыаты излеп тапкъанды, полицияны бломолене келтиргенди. Жол-патруль службаны инспекторлары автомашины тазир салынуучу стоянкага салгъанды. Бу шахра кёре материал аныкъланыкъ болмагъанына ишлири жаны бла инспекциягъа жиберигенди.

Авариягъа тошгюн жашчыкыны ата-анасына кытында абдан адам болмагъанлай сабийни автомашинала кёл жюрюген жолгъа жиберегенли чочун тырмак этилгенди эм ала бла профлекси ушакъ бардырылгъанды. Тинтиу ишле алыска тохтагылмагъандыла.

Бизни корр.

УЧРЕДИТЕЛЬЕ: КЪАБАРТЫ-МАЛКЪАР РЕСПУБЛИКАНЫ ПАРЛАМЕНТИ БЛА ПРАВИТЕЛСТВОСУ

Баш редактор АТТАЛАНЫ Жамал. РЕДАКЦИЈАНЫ БИЗНИС-ПАРТНЕРЛЕРИ: БИШАЙЛАНЫ Муталин (баш редактору орнубарса), КЪОНОКЪЛАНЫ Хасан (баш редактору орнубарса), АЛИЖАЛАНЫ Владимир, ТЕКУЛАНЫ Суа, ТОКУМАЛАНЫ Хусейн, ТОКЪУЛАНЫ Борис (жууаплы секретары). ТЕЛЕФОНЫ: Редактору приёмыны - 42-63-01. Баш редактору орнубарса - 42-38-21, 42-26-22. Жууаплы секретары - 42-66-85. Секретары - 40-93-62. Корреспондент - 42-63-52. РЕДАКЦИЈАНЫ БЕЛОМЛЕРИ: Жамат-политика Бёлом - 42-67-68, 42-64-24-02. Экономика бёлому - 42-66-73. Кууруу бёлому - 42-75-82, 42-68-72. Социальны политика Бёлом - 42-66-76, 47-27-59. Жалчылыкъ эм спорт бёлом - 47-26-39, 42-66-71. Нысман эм реклама бёлом - 42-37-94. Телемаач бёлому - 47-21-32. Сурат алынуучу бёлом - 42-30-87. Операторла - 47-26-28, 42-39-65. Редакция авторы бла кыагыт жюрютемеди. Кюл жаматкъа резина этилмейди эм ала артка кыгъарырмагъанды. Газетте басмагъан материалда айтылган оюмла редакцияны оюму бла келишимге болуукъду. Алада айтылган хар жаз ючюн Россия Федерацияны Басмага кеселени законна тыишлиликде материалланы авторлары кеслери жууапладыла. Редакция авторланы 400 заттыгъизнен (машина бла жазуучу) 5-6 бет кезинде алымды. Газет басмагъан асылма материалланы эркинликтерин кыруулары жаны бла Къабарты-Малкъар регион инспекцияда 1994 жылда 14-ноябрьда регистраци этилгенди. Регистраци номер — 010066. Индекс - 51532. Газетни басмагъа КъМР-ни Асылма информация органы жаны бла кырал комитетин компьютер службага хазыр этгенди. Газет «Тетраграф» ООУ-ну типографиясында басылгъанды. Наныш шахар, Ленин аты проспект, 33. Газеттени ислерин тагдыры ючюн КъМР-ни почта сыйканы федеральны Управленисны жууаплы. Телефонла: 76-81-28, 76-01-10. Газеттени роинишга сатыу ючюн КъМР-ни «Республика» ашкер общество жууаплады. Телефон: 42-69-34. Номерге графикте керё 19.00 сагъатта кылы салынады. 20.00 сагъатта кюл салынгъанды. ГАЗЕТНИ НОМЕРНИ ЧЫГАРГЪАНЫЛА: Кулчидаланы Зульфия - дежурный редактор; Тайыланд Рита-жууаплы секретары орнубарса; Рахайланы Джамили (1,2-чи бетле), Акушуланы Феруза (3,4-чу бетле) - корреспондент. 360000, Нальчик шахар. Ленин аты проспект, 5. Электрон почта: eibor_50@mail.ru